

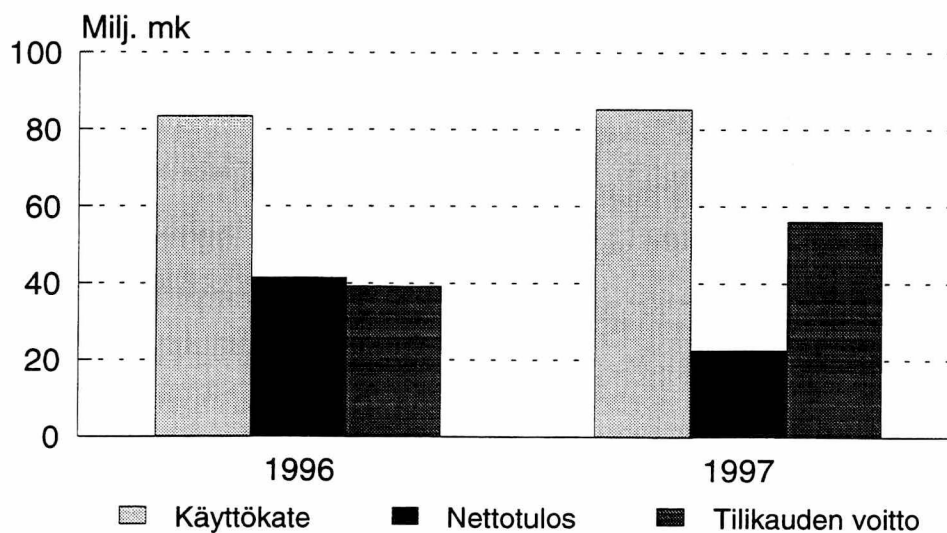
Matkatoimistojen tilinpäätöstietoja

Bokslutsuppgifter om resebyråer

1997

Lisätietoja - Förfrågningar: Rauno Viita, Veikko Kauranen
Vastaava tilastojohtaja - Ansvarig statistikdirektör: Kaija Hovi

Kannattavuus

Katsaus

Tuoteseloste

Matkatoimistojen tilinpäätöstilasto kattaa Tilastokeskuksen vuoden 1995 toimialaluokituksen (Tol-95) luokan 633. Toimialaan 633 kuuluvat matkatoimistot ja muu matkailua palveleva toiminta. Näitä ovat esim. lomamökkien ja hotelli-huoneiden välitys sekä matkailutoimistot. Vuoden 1997 julkaisun tiedot perustuvat yritys-kyselyyn, jossa olivat mukana kaikki yli 10 hengen yritykset. Tilastoon hyväksyttiin mukaan 54 yritystä, joista 44 on matkatoimistoja ja 10 harjoittaa muuta matkailua palvelevaa toimintaa. Yhteensä näiden yritysten bruttomyynti oli 8,5 miljardia markkaa, josta myyntikatetta jäi 1,1 miljardia markkaa. Tilasto kattaa vuoden 1997 elinkeinoveroaineiston liikevaihdolla mitattuna 84 prosenttia koko toimialasta. Vuoden 1997 tilasto on vertailukelpoinen vuoden 1996 tilaston kanssa.

Myynti kasvoi edelleen

Talouden kasvu näkyi myös matkatoimistojen myynnin kasvuna. Liikematkatoimistojen myynti kasvoi selvästi, matkanjärjestäjien myynti sen sijaan jäi vuoden 1996 tasolle. Yli kymmenen hengen yritysten bruttomyynti kasvoi 14 prosentilla edellisvuodesta päätyen 8,5 miljardiin markkaan.

Yli kymmenen hengen yritykset työllistivät noin 3 300 henkilöä vuonna 1997. Näistä oli toimistohenkilökuntaa 3 000 ja loput oppaita ja matkanjohtajia. Bruttomyyntiä toimistohenkilöä kohti kertyi 2,9 miljoonaa ja myyntikatetta jäi 354 000 markkaa.

Kannattavuus heikkeni

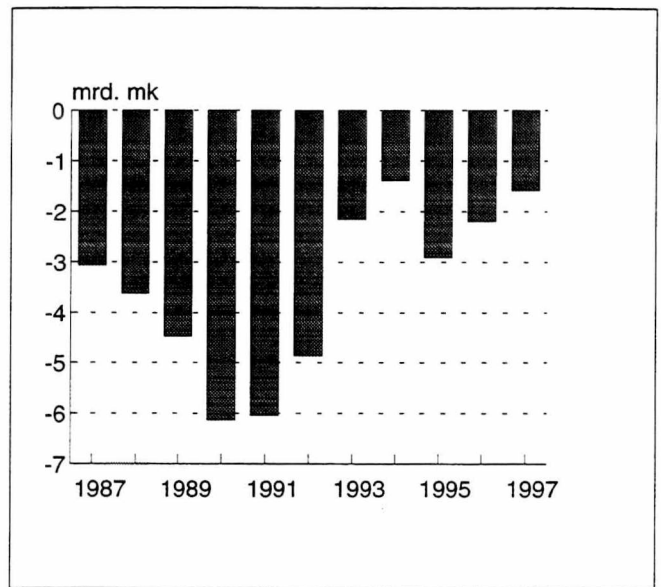
Kun bruttomyyntistä vähennettiin muuttuvat kulut, jäi myyntikatetta lähes 1,1 miljardia markkaa, 19 prosenttia edellisvuotta enemmän. Myyntikate bruttomyyntistä oli 12 prosenttia, prosenttiyksikön edellisvuotta vähemmän.

Kiinteät toimintakulut olivat 968 miljoonaa markkaa. Niistä yli puolet oli toimistohenkilöstön palkkoja ja muita henkilöstökuluja. Kiinteiden kulujen vähentämisen jälkeen jäi käyttökate 85 miljoonaa markkaa, kaksi miljoonaa markkaa edellisvuotta enemmän. Käyttökate laski prosenttiyksiköllä 8,1 prosenttiin myyntikatteesta.

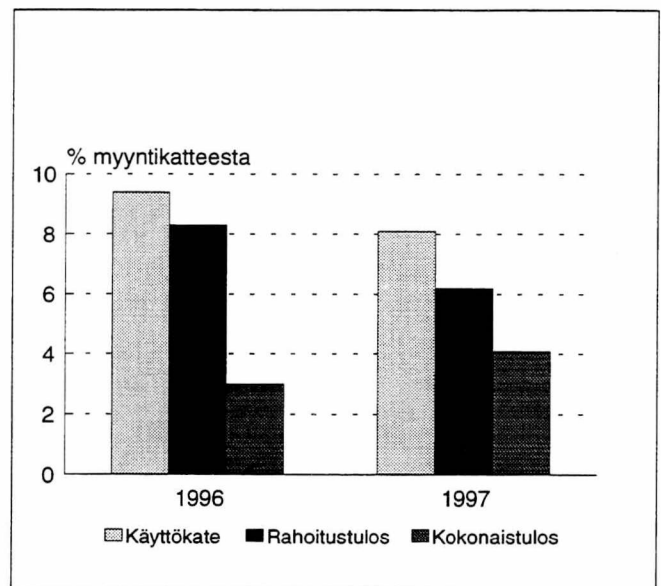
Myös rahoitustulos ja nettotulos heikkenivät käyttökateen mukana, edellinen 6,2 ja jälkimmäinen 2,1 prosenttiin myyntikatteesta. Saadut konserniavustukset ja markkinointiavustukset nostivat kokonaistuloksen 4,1 prosenttiin myyntikatteesta. Myös tilikauden tulos parani prosenttiyksiköllä 5,3 prosenttiin myyntikatteesta.

Omavaraisuus lähes ennallaan

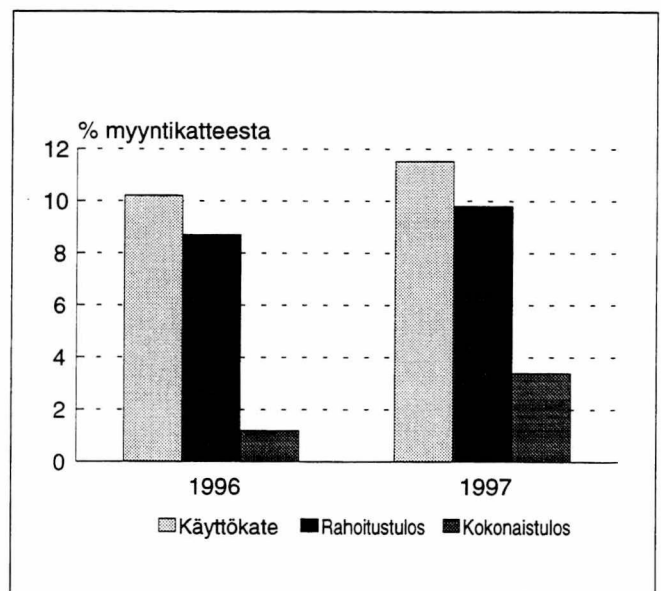
Oman pääoman, varausten ja arvostuserien osuus taseesta oli viime vuonna 22 prosenttia, prosenttiyksikön edellisvuotista korkeampi. Kokonaisvelat vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla olivat 82 prosenttia myyntikatteesta.

Kuvio 1. Suomen nettomatkustustase.

Kuvio 2. Yli 10 hengen yritysten kannattavuus.

Kuvio 3. Liikematkatoimistojen kannattavuus.

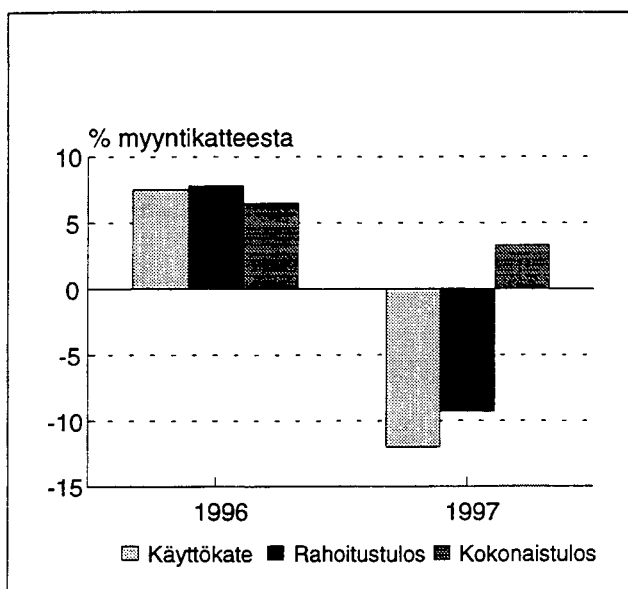
Liikematkatoimistot ja matkanjärjestäjät

Matkatoimistojen tilinpäätöstiedoissa 1997 esitetään erikseen tärkeimpien liikematkatoimistojen ja matkanjärjestäjien tunnuslukuja ja muita erä. Ryhmät on muodostettu Suomen Matkatoimistoalan Liiton tekemän luokittelun perusteella. Vuonna 1997 on mukana 13 liikematkatoimistoa ja 7 matkanjärjestäjää. Ryhmittelyn ulkopuolelle jäävät päätoimintonaan matkojen välitystä harjoittavat matkatoimistot. Luokittelu ei ole puhdas, sillä varsinkin liikematkatoimistojen ryhmään kuuluvat tuottavat myös itse seuramatkoja ja toimivat matkojen välittäjinä.

Liikematkatoimistojen bruttomyynti kasvoi 13 prosentilla 5 miljardiin markkaan. Muuttuvien kulujen vähentämisen jälkeen jäi myyntikatteetta 519 miljoonaa markkaa. Kannattavuus parani kasvaneen myynnin mukana edellisestä vuodesta. Käyttökate oli 11,5, rahoitustulos 9,8 ja nettotulos 5,4 prosenttia myyntikatteesta.

Matkanjärjestäjiä on mukana vuonna 1997 seitsemän kuten edellisenäkin vuonna, mutta yritykset eivät ole täsmälleen samat. Yksi yritys teki konkurssin ja yksi yritys on jaettu uudelleen kahdeksi. Bruttomyynti jäi edellisen vuoden tasolle olleen 2,0 miljardia markkaa. Myyntikatteetta jäi muuttuvien kustannusten vähentämisen jälkeen 182 miljoonaa markkaa, 33 miljoonaa markkaa edellisvuotta vähemmän.

Kannattavuus heikkeni olennaisesti laskeneen myyntikatteen mukana. Käyttökate painui -12 ja rahoitustulos -9 prosenttiin myyntikatteesta. Kokonaistulos oli kuitenkin 3,3 prosenttia myyntikatteesta, sillä konserniyhtiöiltä saatiin markkinointiavustuksia 26 miljoonaa markkaa.

Kuvio 4. Matkanjärjestäjien kannattavuus.

Tärkeimmät liikematkatoimistot ja matkanjärjestäjät

	Liikematkatoimistot		Matkanjärjestäjät	
	1996	1997	1996	1997
Yrityksiä	15	13	7	7
Henkilöstö	1 599	1 665	553	558
Bruttomyynti	milj. mk 4 452,8	5 017,1	1 942,9	1 981,6
Myyntikate	milj. mk 469,7	519,2	214,7	181,5
Käyttökate / myyntikate	% 10,2	11,5	7,5	-12,0
Rahoitustulos / myyntikate	% 8,7	9,8	7,8	-9,3
Nettotulos / myyntikate	% 4,3	5,4	6,1	-11,0
Quick ratio	1,2	1,1	1,9	1,5
Vieras pääoma / myyntikate	% 88,8	90,2	70,4	105,9
Omavaraisuusaste	% 11,7	11,4	21,1	22,6

1. Tunnuslukuja ja muita eriä Nyckeltal och övriga poster

	1996	1997
Laaajuus		
Omfattning		
Bruttomyynti, milj.mk	7442,0	8517,6
Bruttoförsäljning		
Yritysten määrä tilastossa	47	54
Antal företag i statistiken		
Koko henkilöstö	2913	3321
Personal sammanlagt		
Koko henkilöstön palkat, milj.mk	353,4	415,8
Löner sammanlagt		
Toimistohenkilöstö	2642	2978
Kontorspersonal		
Toimistohenkilöstön palkat, milj.mk	335,6	390,9
Löner för kontorspersonal		
Tehokkuus		
Effektivitet		
Bruttomyynti / toimistohenkilöstö, 1000 mk	2817	2860
Bruttomyynti / kontorspersonal, 1000 mk		
Myyntikate / toimistohenkilöstö, 1000 mk	334	354
Försäljningsbidrag / kontorspersonal, 1000 mk		
Kannattavuus		
Lönsamhet		
Myyntikate / bruttomyynti, %	11,9	12,4
Försäljningsbidrag / bruttoförsäljning, %		
Käyttökate / myyntikate, %	9,4	8,1
Driftsbidrag / försäljningsbidrag, %		
Rahoitustulos / myyntikate, %	8,3	6,2
Finansieringsresultat / försäljningsbidrag, %		
Nettotulos / myyntikate, %	4,6	2,1
Nettoresultat / försäljningsbidrag, %		
Kokonaistulos / myyntikate, %	3,0	4,1
Totalresultat / försäljningsbidrag, %		
Rahoitus		
Finansiering		
Omavaraisuusaste, %	21,2	22,2
Soliditet, %		
Nettokorot / myyntikate, %	1,0	0,8
Räntor (netto) / försäljningsbidrag, %		
Kokonaisvelat ./ ennakkomaksut / myyntikate, %	78,2	82,2
Skulder totalt ./ förskottbetalningar / försäljningsbidrag, %		
Quick ratio	1,4	1,3

Omavaraisuusaste = Oma pääoma + vapaaeht. varaukset + arvostuserät + pääomalaina / vastattavaa yht. ./ saadut ennakkomaksut
Soliditet = Eget kapital + frivilliga reserveringar + värderingsposter + kapitallån / passiva sammanlagt ./ erhållna förskott

Quick ratio = Rahoitusomaisuus / lyhytaikainen vieras pääoma ./ saadut ennakkomaksut + pakolliset varaukset

Quick ratio = Finansieringstillgångar / kortfristigt främmande kapital ./ erhållna förskott + obligatoriska reserveringar

2. Tuloksen muodostuminen Resultatets sammansättning

	1 9 9 6		1 9 9 7	
	Milj.mk	%	Milj.mk	%
Myyntikate	882,9	100,0	1053,3	100,0
Försäljningsbidrag				
Kiinteät henkilöstökulut Fasta personalkostnader	-428,8	-48,5	-505,1	-48,0
Muut kiinteät kulut Övriga fasta kostnader	-370,7	-42,0	-463,0	-44,0
Käyttökate	83,4	9,4	85,2	8,1
Driftsbidrag				
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä Finansiella intäkter och kostnader sammanlagt	8,4	1,0	7,1	0,7
Oman pääoman kirjauksilla oikaistut verot Skatter som korrigerats genom bokföring från / mot eget kapital	-18,1	-2,1	-26,9	-2,6
Rahoitustulos	73,7	8,3	65,4	6,2
Rörelseresultat				
Poistot Avskrivningar	-32,3	-3,7	-42,9	-4,1
Nettotulos	41,4	4,6	22,5	2,1
Nettoresultat				
Muut tuotot ja kulut Övriga intäkter och kostnader	-14,4	-1,6	20,6	2,0
Poistot sijoituksista Avskrivningar på placeringar	-	-	-	-
Kokonaistulos	27,0	3,0	43,1	4,1
Totalresultat				
Poistoeron muutos, lisäys (-) vähennys (+) Förändring av avskrivningsdifferens, ökning(-) minskning(+)	-2,8	-0,3	-2,7	-0,3
Varausten muutos, lisäys (-) vähennys (+) Förändring av reserveringar, ökning (-) minskning (+)	15,0	1,7	15,7	1,5
Oman pääoman verokirjaukset Skatter som bokförts från / mot eget kapital	-	-	-	-
Tilikauden tulos	39,2	4,4	56,1	5,3
Räkenskapsperiodens resultat				

3. Tuloslaskelma Resultaträkningen

	1 9 9 6		1 9 9 7	
	Milj.mk	%	Milj.mk	%
Myyntikate	882,9	100,0	1053,3	100,0
Försäljningsbidrag				
Kiinteät palkat Fasta löner	-336,7	-38,1	-393,7	-37,4
Muut kiinteät henkilöstökulut Övriga fasta personalkostnader	-92,1	-10,4	-111,4	-10,6
Vuokrakulut Hyreskostnader	-59,2	-6,7	-65,2	-6,2
Tietoliikennekulut Telekommunikationskostnader	-40,4	-4,6	-45,0	-4,3
Muut kiinteät kulut Övriga fasta kostnader	-271,1	-30,7	-352,8	-33,5
Kiinteät kulut yhteensä Fasta kostnader sammanlagt	-799,5	-90,6	-968,1	-91,9
Käyttökate	83,4	9,4	85,2	8,1
Driftsbidrag				
Poistot käyttöomaisuudesta ja muista pitkävaik. menoista Avskrivningar på anläggningstillg. o. övr. utgifter med lång verkningstid	-32,3	-3,7	-42,9	-4,1
Liiketulos	51,0	5,8	42,3	4,0
Rörelseresultat				
Osinkotuotot Dividendintäkter	0,9	0,1	0,2	0,0
Korkotuotot Ränteintäkter	15,5	1,8	16,8	1,6
Muut rahoitustuotot Övriga finansiella intäkter	0,6	0,1	0,5	0,0
Korkokulut Räntekostnader	-6,4	-0,7	-8,8	-0,8
Muut rahoituskulut Övriga finansiella kostnader	-2,1	-0,2	-1,5	-0,1
Poistot pitkäaikaisista sijoituksista Avskrivningar på långfristiga placeringar	-	-	-	-
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä Finansiella intäkter och kostnader sammanlagt	8,4	1,0	7,1	0,7
Tulos ennen satunnaisia eriä, varauksia ja veroja	59,5	6,7	49,5	4,7
Resultat före extraordinära poster, reserveringar och skatter				

3. Tuloslaskelma Resultaträkningen

	1996		1997	
	Milj.mk	%	Milj.mk	%
Saadut konserniavustukset Erhållna koncernbidrag	1,9	0,2	5,3	0,5
Muut satunnaiset tuotot Övriga extraordinära intäkter	5,6	0,6	28,8	2,7
Maksetut konserniavustukset Betalda koncernbidrag	-21,0	-2,4	-13,1	-1,2
Muut satunnaiset kulut Övriga extraordinära kostnader	-0,9	-0,1	-0,4	0,0
Satunnaiset tuotot ja kulut yhteensä Extraordinära intäkter och kostnader sammanlagt	-14,4	-1,6	20,6	2,0
Tulos ennen varauksia ja veroja Resultat före reserveringar och skatter	45,0	5,1	70,1	6,7
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+) Ökning (-) eller minskning (+) av avskrivningsdifferens	-2,8	-0,3	-2,7	-0,3
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+) Ökning (-) eller minskning (+) av frivilliga reserveringar	15,0	1,7	15,7	1,5
Välittömät verot/veronpalautukset Direkta skatter/skatteåterbäring	-18,1	-2,1	-26,9	-2,6
Omasta pääomasta katetut verot Skatter täckta med eget kapital	-	-	-	-
Veronpalautusten siirrot omaan pääomaan Överföring av skatteåterbäring mot eget kapital	-	-	-	-
Välittömät verot yhteensä Direkta skatter sammanlagt	-18,1	-2,1	-26,9	-2,6
Tilikauden tulos Räkenskapsperiodens resultat	39,2	4,4	56,1	5,3

**4. Tase: Vastaavaa
Balans: Aktiva**

	1996		1997	
	Milj.mk	%	Milj.mk	%
Aineettomat hyödykkeet yhteensä Immateriella tillgångar sammanlagt	42,1	3,9	50,1	3,5
Maa- ja vesialueet Jord- och vattenområden	0,5	0,0	0,5	0,0
Fakennukset ja rakennelmat Byggnader och konstruktioner	9,3	0,9	10,1	0,7
Koneet ja kalusto Maskiner och inventarier	67,9	6,3	79,6	5,6
Muut aineelliset hyödykkeet Övriga materiella tillgångar	2,2	0,2	3,8	0,3
Ennakkomaksut ja keskeneräiset työt Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Aineelliset hyödykkeet yhteensä Materiella tillgångar sammanlagt	79,9	7,4	94,0	6,6
Osakkeet ja osuudet Aktier och andelar	51,0	4,7	107,6	7,6
Lainasaamiset Lånefordringar	3,2	0,3	0,2	0,0
Muut sijoitukset Övriga placeringar	0,2	0,0	62,3	4,4
Pitkäaikaiset sijoitukset yhteensä Långfristiga placeringar sammanlagt	54,4	5,0	170,1	12,0
Arvostuserät Värderingsposter	5,8	0,5	2,1	0,1
Vaihto-omaisuus Omsättningstillgångar	28,8	2,7	73,5	5,2
Myyntisaamiset Försäljningsfordringar	386,5	35,7	465,0	32,8
Lainasaamiset Lånefordringar	65,3	6,0	71,2	5,0
Siirtosaamiset Resultatregleringar	87,6	8,1	101,3	7,2
Muut saamiset Övriga fordringar	183,6	17,0	257,5	18,2
Saamiset yhteensä Fordringar sammanlagt	723,0	66,9	895,1	63,2
Rahoitusomaisuusarvopaperit yhteensä Värdepapper ingående i finansieringstillgångarna sammanlagt	0,0	0,0	6,9	0,5
Rahat ja pankkisaamiset Kassa och banktillgodohavanden	147,2	13,6	124,1	8,8
Vastaavaa yhteensä Aktiva sammanlagt	1081,3	100,0	1415,9	100,0

5. Tase: Vastattavaa
Balans: Passiva

	1996		1997	
	Milj.mk	%	Milj.mk	%
Osake-, osuus- ja muu niitä vastaava pääoma Aktie-, andels- och annat motsvarande kapital	42,6	3,9	54,5	3,8
Osakeanti (rekisteröimätön osakepääoma) Aktieemission (oregistrerat aktiekapital)	0,1	0,0	-	-
Vararahasto Reservfond	9,9	0,9	36,8	2,6
Arvonkorotusrahasto Värdeförhöjningsfond	0,3	0,0	0,3	0,0
Muu oma pääoma Övrigt eget kapital	-1,5	-0,1	0,0	0,0
Edellisten tilikausien tulos Balanserad resultat från tidigare räkenskapsperioder	57,4	5,3	80,1	5,7
Tilikauden tulos Räkenskapsperiodens resultat	39,2	3,6	56,1	4,0
Oma pääoma yhteensä Eget kapital sammanlagt	148,1	13,7	227,9	16,1
Kertynyt poistoero Ackumulerad avskrivningsdifferens	5,4	0,5	8,1	0,6
Muut vapaaehtoiset varaukset Övriga frivilliga reserveringar	17,5	1,6	2,6	0,2
Vapaaehtoiset varaukset yhteensä Frivilliga reserveringar sammanlagt	22,9	2,1	10,6	0,7
Pakolliset varaukset Obligatoriska reserveringar	0,1	0,0	0,4	0,0
Arvostuserät Värderingsposter	-	-	-	-
Pääomalaina/Vakautettu laina Kapitallån/Konsoliderat lån	14,6	1,4	11,5	0,8
Joukkovelkakirjalainat Masskuldebrevslån	-	-	5,5	0,4
Vaihtovelkakirjalainat Lån mot konvertibla skuldebrev	-	-	-	-
Lainat rahoituslaitoksilta Lån från penninginrättningar	14,1	1,3	50,4	3,6
Eläkelainat Pensionslån	37,6	3,5	26,4	1,9
Saadut ennakot Erhållna förskott	-	-	0,6	0,0
Ostovelat Leverantörskulder	-	-	-	-
Muut pitkäaikaiset velat Övriga långfristiga skulder	7,6	0,7	9,5	0,7
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä Långfristigt främmande kapital sammanlagt	59,3	5,5	92,5	6,5

5. Tase: Vastattavaa
Balans: Passiva

	1996		1997	
	Milj.mk	%	Milj.mk	%
Lainat rahoituslaitoksilta Lån från penninginrättningar	7,0	0,6	20,7	1,5
Eläkelainat Pensionslån	1,0	0,1	1,2	0,1
Saadut ennakot Erhållna förskott	205,3	19,0	289,3	20,4
Ostovelat Leverantörskulder	407,2	37,7	468,3	33,1
Rahoitusvekselit Finansieringsväxlar	-	-	-	-
Siirtovelat Resultatregleringar	186,3	17,2	195,2	13,8
Muut lyhytaikaiset velat Övriga kortfristiga skulder	29,5	2,7	97,9	6,9
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä Kortfristigt främmande kapital sammanlagt	836,4	77,4	1072,9	75,8
Vastattavaa yhteensä Passiva sammanlagt	1081,3	100,0	1415,9	100,0

SVT Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Yritykset 1998:26
Företag
Enterprises

Lisätietoja – Förfrågningar:

Rauno Viita (09) 1734 3381
Veikko Kauranen (09) 1734 3396